



KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 2.8.2005

KOM(2005)350 v konečnom znení

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpísaní Dohody o spolupráci na civilnom globálnom satelitnom navigačnom systéme (GNSS) medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Ukrajinou

(predložená Komisiou)

A) DÔVODOVÁ SPRÁVA

Ukrajina je v rámci svetového vesmírneho spoločenstva jednou z ôsmich krajín, ktoré majú významné technologické skúsenosti v oblasti vesmírnych programov, ako aj dôležité výsledky v aplikáciách, vybavení, užívateľskom segmente a regionálnych technológiách satelitnej navigácie.

Ukrajinský vesmírny priemysel figuruje medzi svetovou špičkou v oblasti koncepcie a výroby nosných rakiet a kritických komponentov globálneho satelitného navigačného systému (GNSS).

Ukrajina preukazuje od roku 2000 záujem o európske projekty v oblasti GNSS a vypracovala vlastný príspevok k skúšobnej základni regionálneho systému EGNOS, predchodcu Galilea.

7. októbra 2003 sa na summite EÚ a Ukrajiny prijalo Spoločné vyhlásenie Ukrajiny a EÚ o spolupráci v oblasti satelitnej navigácie.

Komisia prijala 18. februára 2004 oznámenie s názvom Správa o pokroku vo výskumnom programe Galileo na začiatku roku 2004¹. V jeho kapitole 2 s názvom Rozmach medzinárodnej spolupráce sa stanovuje stratégia rozvoja medzinárodného rozmeru programu Galileo.

Rada vo svojich záveroch, ktoré prijala 9. marca 2004 na základe tohto oznámenia, „podporuje rozvoj medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti“.

Útvary Komisie prijali pozvanie ukrajinskej vlády a 21. júna 2004 predstavili program GALILEO ukrajinskej vláde a ukrajinským predstaviteľom priemyselných odvetví. Po prezentáciách nasledovali informatívne rozhovory o stave a cieľoch príslušných politík týkajúcich sa satelitnej navigácie a o možných formách spolupráce. Potvrdila sa v nich hodnota Ukrajiny pre program GALILEO. Prediskutoval sa široký rozsah dohody o spolupráci medzi EÚ a Ukrajinou s cieľom odporúčať ju príslušným politickým orgánom.

Ukrajina požiadala 2. júla 2004 o začatie rokovaní o dohode o spolupráci týkajúcej sa programov EGNOS/GALILEO.

Rada prijala 7. októbra 2004 pokyny na rokovania, ktorými sa Komisia oprávňuje začať rokovania s cieľom ustanoviť dohodu o spolupráci na civilnom globálnom satelitnom navigačnom systéme (GNSS) medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Ukrajinou.

Na formálnych rokovaníach v Kyjeve 3. júna 2005 sa predstavitelia Komisie a Ukrajiny dohodli na obsahu a parafovali priloženú dohodu.

V súlade s pokynmi na rokovania sa uskutočnila porada s Osobitným výborom Rady pre program Galileo.

¹ KOM(2004)112 konečná verzia z 18.2.2004

Komisia navrhuje Rade na základe článkov 133 a 170, v spojení s prvou vetou prvého pododseku ods. 2 článku 300 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, povoliť podpis Dohody o spolupráci na civilnom globálnom satelitnom navigačnom systéme (GNSS) medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Ukrajinou.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpísaní Dohody o spolupráci na civilnom globálnom satelitnom navigačnom systéme (GNSS) medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Ukrajinou

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na články 133 a 170, v spojení s prvou vetou prvého pododseku ods. 2 článku 300 tejto zmluvy,

so zreteľom na návrh Komisie²,

keďže:

- (1) Komisia dojednala dohodu s Ukrajinou.
- (2) S výhradou jej možného neskoršieho uzavretia by sa dohoda parafovaná 17. marca 2004 mala podpísať,

ROZHODLA TAKTO:

Jediný článok

S výhradou jej možného neskoršieho uzavretia sa predseda Rady týmto oprávňuje určiť osobu splnomocnenú podpísať v mene Európskeho spoločenstva Dohodu o spolupráci na civilnom globálnom satelitnom navigačnom systéme (GNSS) medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Ukrajinou.

Text dohody je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

² Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

PRÍLOHA
DOHODA O SPOLUPRÁCI
NA CIVILNOM GLOBÁLNO M SATELITNOM NAVIGAČNOM SYSTÉME (GNSS)
MEDZI EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM A JEHO ČLENSKÝMI ŠTÁTMI
A UKRAJINOU

EURÓPSKE SPOLOČENSTVO, ďalej len „Spoločenstvo“;

a

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,

ESTÓNSKA REPUBLIKA,

HELÉNSKA REPUBLIKA,

ŠPANIELSKÉ KRÁĽOVSTVO,

FRANCÚZSKA REPUBLIKA,

ÍRSKO,

TALIANSKA REPUBLIKA,

CYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITOVSKÁ REPUBLIKA,

LUXEMBURSKÉ VEĽKOVODSTVO,

MAĎARSKÁ REPUBLIKA,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POĽSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA

Zmluvné strany Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ďalej len „členské štáty“, na jednej strane

a

UKRAJINA na strane druhej,

ďalej len „strany“,

BERÚC DO ÚVAHY spoločné záujmy v rozvoji globálneho satelitného navigačného systému na civilné využitie,

UZNÁVAJÚC význam systému GALILEO ako príspevku k navigačnej a informačnej infraštruktúre v Európskom spoločenstve a na UKRAJINE,

UZNÁVAJÚC pokrokové činnosti UKRAJINY v oblasti satelitnej navigácie,

BERÚC DO ÚVAHY rastúci rozvoj aplikácií GNSS na UKRAJINE, v Európskom spoločenstve a v iných oblastiach sveta,

DOHODLI SA TAKTO:

ČLÁNOK 1

Cieľ dohody

Cieľom dohody je podporiť, uľahčiť a posilniť spoluprácu medzi stranami v civilnej globálnej satelitnej navigácii.

ČLÁNOK 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody:

„Rozširujúce služby“ znamenajú regionálne alebo miestne mechanizmy ako je Európsky prekryvný systém geostacionárnej navigácie (European Geostationary Navigation Overlay System - EGNOS). Tieto mechanizmy umožňujú užívateľom získať vyššiu výkonnosť, najmä väčšiu presnosť, dostupnosť, integritu a spoľahlivosť.

„GALILEO“ znamená nezávislý civilný európsky systém globálnej satelitnej navigácie a časového riadenia, ktorý je pod civilnou kontrolou a je určený na poskytovanie služieb GNSS, ktoré navrhlo a vypracovalo Spoločenstvo a jeho členské štáty. Prevádzka systému GALILEO sa môže zveriť súkromnému subjektu. GALILEO plánuje poskytovať jednu alebo viac služieb s otvoreným prístupom, služby s komerčným zameraním a na ochranu ľudského

života, na účely pátrania a záchrany, ako aj zabezpečenú regulovanú verejnú službu na regulované využitie orgánmi verejnej moci.

„Verejne prístupná služba (Open Service - OS) systému GALILEO“ znamená službu prístupnú širokej verejnosti s bezplatným poskytovaním.

„Služba ochrany ľudského života (Safety of Live - SoL) systému GALILEO“ znamená službu založenú na verejne prístupnej službe, ktorá poskytuje ďalšie informácie o integrite, autentifikáciu signálu, záruky služby a iné parametre potrebné pre aplikácie ochrany ľudského života, napríklad v leteckej alebo námornej doprave.

„Komerčná služba (Commercial Service - CS) systému GALILEO“ znamená službu, ktorá uľahčuje rozvoj profesionálnych aplikácií a v porovnaní s verejne prístupnou službou ponúka vyšší výkon, najmä pokiaľ ide o vyšší dátový tok, záruky a presnosť služby.

„Pátracia a záchranná služba systému GALILEO“ znamená službu, ktorá zdokonaľuje pátracie a záchranné operácie poskytnutím rýchlejšej a presnejšej lokalizácie tiesňových rádiomajákov a schopnosti potvrdenia príjmu.

„Verejná regulovaná služba (Public Regulated Service - PRS) systému GALILEO“ znamená zabezpečenú službu určovania polohy a časového riadenia s obmedzeným prístupom, ktorá je osobitne určená na plnenie potrieb oprávnených užívateľov vo verejnom sektore.

„Miestne prvky systému GALILEO“ sú miestne mechanizmy, ktoré poskytujú užívateľom signálov navigácie a časového riadenia prostredníctvom satelitného systému GALILEO vstupné informácie, ktoré sú dodatkom k informáciám pochádzajúcim z hlavnej používanej konštelácie. Miestne prvky sa môžu zaviesť na dosiahnutie dodatočného výkonu v okolí letísk, námorných prístavov a v mestskom prostredí alebo v iných zemepisne náročných prostrediach. GALILEO poskytne všeobecný model rozvoja miestnych prvkov s cieľom podporiť rozmach trhu a uľahčiť šandardizáciu.

„Zariadenie globálnej navigácie, určovania polohy a časového riadenia“ znamená akékoľvek zariadenie civilných koncových užívateľov určené na prenos, prijímanie alebo spracovávanie signálov satelitnej navigácie alebo časového riadenia s cieľom poskytnúť službu alebo umožniť využitie rozširujúcich služieb.

„Regulačné opatrenie“ znamená akýkoľvek právny predpis, nariadenie, pravidlo, postup, rozhodnutie, správne konanie alebo podobné konanie, ktoré uskutočnila jedna zo strán.

„Interoperabilita“ znamená na úrovni užívateľa situáciu, v ktorej môže prijímač duálneho systému zároveň využiť signály pochádzajúce z oboch systémov s cieľom získať výkon, ktorý je rovnaký alebo vyšší ako výkon dosiahnutý s použitím jediného systému. Interoperabilita globálneho a regionálneho satelitného navigačného systému zvyšuje kvalitu služieb, ktoré sú užívateľovi dostupné.

„Duševné vlastníctvo“ sa používa v zmysle článku 2 Dohovoru o zriadení Svetovej organizácie duševného vlastníctva podpísaného 14. júla 1967 v Štokholme.

„Zodpovednosť“ znamená právnu zodpovednosť fyzickej alebo právnickej osoby za náhradu škody spôsobenej inej fyzickej alebo právnickej osobe v súlade s osobitnými právnymi zásadami a pravidlami. Táto povinnosť môže byť stanovená v dohode (zmluvná zodpovednosť) alebo v právnej norme (nezmluvná zodpovednosť).

„Utajované informácie“ znamenajú oficiálne informácie, ktoré vyžadujú ochranu v záujme národnej obrany alebo zahraničných vzťahov strán, a ktoré sú utajované v súlade s ich platnými zákonmi a inými právnymi predpismi.

ČLÁNOK 3

Zásady spolupráce

Strany súhlasia s uplatňovaním týchto zásad spolupráce, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda:

1. Vzájomný prínos založený na celkovej rovnováhe práv a povinností.
2. Partnerstvo v programe GALILEO v súlade s postupmi a pravidlami, ktorými sa riadi správa programu GALILEO.
3. Recipročné možnosti na zapojenie sa do činností spolupráce v rámci projektov GNSS na civilné využitie v Európskom spoločenstve a na Ukrajinu.
4. Včasná výmena informácií, ktoré môžu ovplyvniť činnosti spolupráce.
5. Náležitá ochrana práv duševného vlastníctva ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 tejto dohody.

ČLÁNOK 4

Rozsah činností spolupráce

1. Odvetvia spolupráce v satelitnej navigácii a časovom riadení sú: rádiové spektrum, vedecký výskum a odborná príprava, priemyselná spolupráca, rozvoj obchodu a trhu, normy, certifikácia a regulačné opatrenia, rozvoj globálnych a regionálnych pozemných systémov rozširujúcich služby GNSS, bezpečnosť, zodpovednosť a pokrytie nákladov. Strany môžu tento zoznam otázok upraviť po spoločnej dohode.

2. Rozšírená spolupráca, ak o ňu strany požiadajú, v týchto oblastiach:

2.1. citlivé technológie a zariadenia GALILEO, na ktoré sa vzťahujú záväzky prijaté EÚ, členskými štátmi EÚ a ESA v rámci režimu kontroly raketových technológií (MTCR) a Wassenaarskej dohody o kontrole vývozu, ako aj kryptografia a významné technológie a prostriedky umožňujúce zaistiť bezpečnosť informácií,

2.2. architektúra bezpečnosti systému GALILEO (vesmírny, pozemný a užívateľský segment),

2.3. vlastnosti kontroly bezpečnosti globálnych segmentov systému GALILEO,

2.4. verejné regulované služby vo fáze definície, vývoja, zavádzania, skúšania a hodnotenia a prevádzky (správa a využívanie), ako aj

2.5. výmena utajovaných informácií o satelitnej navigácii a o systéme Galileo

bude musieť byť predmetom príslušnej samostatnej dohody uzatvorenej medzi stranami.

3. Táto dohoda neovplyvní inštitucionálnu štruktúru ustanovenú v právnych predpisoch Európskeho spoločenstva na účely prevádzky programu GALILEO. Táto dohoda neovplyvní

ani uplatniteľné právne predpisy, nariadenia a politiky, ktorými sa realizujú záväzky nešírenia a pravidiel kontroly vývozu položiek dvojitého použitia, ani vnútroštátne opatrenia týkajúce sa bezpečnosti a kontroly nehmotných prenosov technológií.

ČLÁNOK 5

Formy činností spolupráce

1. Strany v úplnej možnej miere a s ohľadom na svoje uplatniteľné regulačné opatrenia posilnia spoluprácu v rámci tejto dohody s cieľom poskytnúť porovnateľné príležitosti na účasť na svojich činnostiach v odvetviach uvedených v článku 4.

2. Strany sa dohodli, že činnosti spolupráce budú uskutočňovať tak, ako sa uvádza v článkoch 6 až 13 tejto dohody.

ČLÁNOK 6

Rádiové spektrum

1. Stavajúc na minulých úspechoch v rámci Medzinárodnej telekomunikačnej únie sa strany dohodli na pokračovaní spolupráce a na vzájomnej podpore v otázkach rádiového spektra.

2. V tomto kontexte strany podporujú zodpovedajúce pridelenie frekvencií pre GALILEO s cieľom zabezpečiť dostupnosť služieb GALILEO v prospech užívateľov na celom svete, najmä na Ukrajine a v Spoločenstve.

3. Strany okrem toho uznávajú dôležitosť ochrany spektra na rádiovú navigáciu pred narušením a interferenciou. Na tento účel sa usilujú zistiť zdroje interferencie a snažia sa o vzájomne prijateľné riešenia na boj proti tejto interferencii.

4. Žiadne ustanovenie v tejto dohode nemožno vykladať ako odchýlku od uplatniteľných ustanovení Medzinárodnej telekomunikačnej únie (International Telecommunications Union – ITU), vrátane nariadení o rádiokomunikácii ITU.

ČLÁNOK 7

Vedecký výskum a odborná príprava

Strany podporujú činnosti spoločného výskumu a odbornej prípravy v oblasti GNSS prostredníctvom výskumných programov Spoločenstva a Ukrajiny, vrátane rámcového programu Spoločenstva pre výskum a vývoj, výskumných programov Európskej vesmírnej agentúry a ďalších príslušných programov orgánov Spoločenstva a Ukrajiny.

Činnosti spoločného výskumu a odbornej prípravy by mali prispieť k plánovaniu budúceho vývoja GNSS na civilné využitie.

Strany sa dohodli, že definujú vhodný mechanizmus zameraný na zabezpečenie účinných kontaktov a účasti v rámci programov výskumu a odbornej prípravy.

ČLÁNOK 8

Priemyselná spolupráca

1. Strany povzbudia a podporia spoluprácu medzi priemyselnými odvetviami oboch strán, predovšetkým prostredníctvom spoločných podnikov a vzájomnej účasti v relevantných priemyselných združeniach s cieľom zriadiť systém GALILEO a podporiť využívanie a rozvoj aplikácií a služieb systému GALILEO.
2. S cieľom uľahčiť priemyselnú spoluprácu strany udelia a zabezpečia náležitú a účinnú ochranu a dodržiavanie práv duševného, priemyselného a obchodného vlastníctva v oblastiach a sektoroch súvisiacich s rozvojom a prevádzkou systému GALILEO/EGNOS v súlade s najvyššími medzinárodnými normami, vrátane účinných prostriedkov umožňujúcich uplatňovanie týchto noriem.
3. Vývoz citlivých materiálov z Ukrajiny do tretích krajín, zvlášť vyvinutých a financovaných v rámci programu GALILEO, sa musí vopred predložiť na schválenie príslušným bezpečnostným orgánom programu GALILEO, ak tento orgán odporučil, aby tieto materiály podliehali vývoznému povoleniu v súlade s uplatniteľnými regulačnými opatreniami. Akákoľvek samostatná dohoda uvedená v článku 4 ods. 2 tejto dohody musí taktiež určiť pre Ukrajinu náležitý mechanizmus na odporúčanie potenciálnych materiálov, ktoré majú podliehať vývoznému povoleniu.
4. V rámci priemyselnej spolupráce strany podporia posilnenie väzieb medzi rôznymi zúčastnenými stranami v programe GALILEO na Ukrajine a v Európskej únii.

ČLÁNOK 9

Rozvoj obchodu a trhu

1. Strany podporujú obchod a investície v Spoločenstve a na Ukrajine do infraštruktúry satelitnej navigácie, zariadenia, miestnych prvkov a aplikácií systému GALILEO.
2. Na tento účel strany zvýšia úroveň verejného povedomia o činnostiach satelitnej navigácie v rámci programu GALILEO, určia možné prekážky rastu aplikácií GNSS a prijímú náležité opatrenia na uľahčenie tohto rastu.
3. Spoločenstvo a Ukrajina zväžia vytvorenie otvoreného užívateľského fóra GNSS s cieľom zistiť potreby užívateľov a účinne na ne reagovať.

ČLÁNOK 10

Normy, certifikácia a regulačné opatrenia

1. Strany uznávajú hodnotu koordinovaných prístupov v medzinárodných fórach pre štandardizáciu a certifikáciu, pokiaľ ide o služby globálnej satelitnej navigácie. Strany budú najmä spoločne podporovať vývoj noriem GALILEO a podporovať ich používanie na Ukrajine a na celom svete, s dôrazom na interoperabilitu s inými systémami GNSS.

Jedným z cieľov koordinácie je podporiť široké a inovatívne využitie služieb GALILEO ako celosvetovej normy pre navigáciu a časové riadenie na voľne prístupné a komerčné účely, ako aj na ochranu ľudského života.

Strany sa dohodli, že vytvoria priaznivé podmienky na vývoj aplikácií GALILEO.

2. Následne s cieľom podporiť a zrealizovať ciele tejto dohody strany prípadne spolupracujú na všetkých otázkach týkajúcich sa GNSS, ktoré sa objavujú najmä v rámci Medzinárodnej organizácie civilného letectva, EUROCONTROL-u, Medzinárodnej námornej organizácie a Medzinárodnej telekomunikačnej únie.

3. Strany na bilaterálnej úrovni zabezpečia, aby opatrenia súvisiace s prevádzkovými a technickými normami, s požiadavkami na certifikáciu a udeľovanie licencií a ich postupmi v súvislosti s GNSS, netvorili zbytočné prekážky obchodovaniu. Domáce požiadavky sa zakladajú na objektívnych, nediskriminačných, vopred stanovených transparentných kritériách.

ČLÁNOK 11

Vývoj globálnych a regionálnych pozemných systémov rozširujúcich služieb GNSS

1. Strany spolupracujú s cieľom určiť a zaviesť architektúry pozemných systémov umožňujúce optimálne zabezpečiť integritu GALILEO/EGNOS a kontinuitu služieb GALILEO a EGNOS, ako aj interoperabilitu s inými systémami GNSS.

2. Na tento účel strany spolupracujú na regionálnej úrovni s cieľom implementovať regionálny pozemný systém rozširujúcich služieb na Ukrajine, založený na systéme GALILEO. Takýto regionálny systém má poskytovať regionálne služby integrity a služby s vysokou presnosťou, ktoré dopĺňajú služby poskytované globálne v rámci systému GALILEO. Strany rátajú s rozšírením systému EGNOS ako predchodcu v ukrajinskom regióne prostredníctvom pozemnej infraštruktúry s použitím ukrajinských staníc na meranie vzdialenosti a sledovanie integrity.

3. Strany na miestnej úrovni podporia vývoj miestnych prvkov systému GALILEO.

ČLÁNOK 12

Bezpečnosť

1. Strany sú presvedčené o potrebe chrániť globálne navigačné satelitné systémy pred zneužitím, interferenciou, narušením a nepriateľskými činmi.

2. Strany prijímú všetky uskutočniteľné kroky na zabezpečenie kvality, kontinuity a bezpečnosti služieb satelitnej navigácie a súvisiacej infraštruktúry na svojom území.

3. Strany uznávajú, že spolupráca na zaistenie bezpečnosti systému a služieb GALILEO je dôležitým spoločným cieľom.

4. Strany preto zvážia vytvorenie vhodného konzultačného kanála na riešenie bezpečnostných otázok GNSS. Praktické opatrenia a postupy určia spoločne príslušné bezpečnostné orgány oboch strán v súlade s článkom 4.

ČLÁNOK 13

Zodpovednosť a pokrytie nákladov

Strany v prípade potreby spolupracujú na určení a vykonávaní režimu zodpovednosti a opatrení na pokrytie nákladov, najmä v rámci medzinárodných a regionálnych organizácií s cieľom uľahčiť poskytovanie civilných služieb GNSS.

ČLÁNOK 14

Mechanizmus spolupráce a výmena informácií

1. Koordináciu a podporu činností spolupráce v rámci tejto dohody uskutočňuje v mene Ukrajiny ukrajinská vláda a v mene Spoločenstva a jeho členských štátov Európska komisia.
2. V súlade s cieľom v článku 1 tieto dva subjekty zriadia v rámci Dohody o partnerstve a spolupráci zakladajúcej partnerstvo medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a Ukrajinou riadiaci výbor GNSS, ďalej len „výbor“, pre správu tejto dohody. Tento výbor pozostáva z oficiálnych zástupcov každej strany a vytvorí svoj rokovací poriadok.

K funkciám riadiaceho výboru patrí:

- 2.1. podporovať jednotlivé činnosti spolupráce tak, ako sa uvádza v článkoch 4 až 13 tejto dohody, vydávať k nim odporúčania a mať nad nimi dohľad,
 - 2.2. odporúčať stranám spôsoby posilnenia a zlepšenia spolupráce v súlade so zásadami stanovenými v tejto dohode,
 - 2.3. preskúmať účinné fungovanie a vykonávanie tejto dohody.
3. Výbor sa podľa všeobecného pravidla stretáva raz ročne. Zasadnutia sa konajú striedavo v Spoločenstve a na Ukrajine. Ďalšie zasadnutia sa môžu zorganizovať na žiadosť ktorejkoľvek zo strán.

Náklady, ktoré vzniknú výboru alebo v jeho mene znáša strana, ku ktorej patria oficiálni predstavitelia. Iné výdavky ako sú výdavky na cestovné a ubytovanie, ktoré sú priamo spojené so zasadnutiami výboru, znáša hostiteľská strana. Ak to strany uznajú za vhodné, výbor môže vytvoriť spoločné pracovné technické skupiny na riešenie špecifických tém.

4. Účasť akéhokoľvek relevantného ukrajinského subjektu v podniku GALILEO alebo v Európskom dozornom orgáne GNSS je možná v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi a postupmi.
5. Strany podporia ďalšiu výmenu informácií o satelitnej navigácii medzi inštitúciami a podnikmi na oboch stranách.

ČLÁNOK 15

Financovanie

1. Výška príspevku Ukrajiny a pravidiel prispievania do programu GALILEO prostredníctvom spoločného podniku GALILEO budú predmetom samostatnej dohody v súlade s inštitucionálnymi opatreniami platných právnych predpisov.
2. Strany prijímajú všetky primerané kroky a vyvinú maximálne úsilie v súlade so svojimi právnymi a správnymi predpismi, aby osobám, kapitálu, materiálu, údajom a zariadeniu, ktoré sa podieľajú na spolupráci, alebo sa v nej používajú podľa tejto dohody, uľahčili vstup na svoje územie a pobyt na ňom.
3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, keď špecifické režimy spolupráce jednej strany poskytujú finančnú podporu účastníkom druhej strany, oslobodia sa všetky takéto granty a finančné príspevky od jednej strany účastníkom druhej strany na podporu týchto činností od dane, cla a iných poplatkov v súlade s právnymi a správnymi predpismi uplatniteľnými na území každej strany.

ČLÁNOK 16

Konzultácie a riešenie sporov

1. Strany ihneď konzultujú na žiadosť ktorejkoľvek z nich akúkoľvek otázku, ktorá vyplýva z výkladu alebo uplatňovania tejto dohody. Akékoľvek spory týkajúce sa výkladu alebo uplatňovania tejto dohody sa urovnávajú priateľskými konzultáciami medzi stranami.
2. Odsek 1 nebráni stranám využiť postupy urovnania sporu v rámci Dohody o partnerstve a spolupráci zakladajúcej partnerstvo medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi a Ukrajinou.

ČLÁNOK 17

Nadobudnutie platnosti a ukončenie

1. Táto dohoda nadobúda platnosť potom, keď si zmluvné strany vzájomne písomne oznámia, že ich príslušné vnútorné postupy, ktoré sú potrebné na nadobudnutie jej platnosti, sú ukončené.
2. Uplynutie alebo ukončenie platnosti tejto dohody neovplyvní platnosť alebo trvanie akýchkoľvek opatrení, ktoré sa v rámci nej vykonali, ani akékoľvek špecifické práva a povinnosti, ktoré vznikli v oblasti práv duševného vlastníctva.
3. Túto dohodu možno zmeniť a doplniť po vzájomnej písomnej dohode strán. Akékoľvek zmeny a doplnenia nadobúdajú platnosť v deň, keď si strany vzájomne vymenia diplomatické nóty, v ktorých sa informujú, že ich príslušné vnútorné postupy, ktoré sú potrebné na nadobudnutie jej platnosti, sú ukončené.
4. Táto dohoda zostáva v platnosti na obdobie piatich rokov a je možné ju predĺžiť po spoločnej dohode medzi stranami na konci počiatočného päťročného obdobia na ďalšie obdobie piatich rokov. Ktorákoľvek zo strán môže túto dohodu ukončiť písomným oznámením druhej strane s trojmesačnou výpovednou lehotou.

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch exemplároch v českom, dánskom, holandskom, anglickom, estónskom, fínskom, francúzskom, nemeckom, gréckom, maďarskom, talianskom, lotyšskom, litovskom, maltskom, poľskom, portugalskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a ukrajinskom jazyku.